

ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉS

2023.

Vezetői összefoglaló

Horvátzsidányi Közös Önkormányzati Hivatal a belső ellenőrzési tevékenységet külső szakértő bevonásával látja el. A külső szakértő 4 településen, és a Közös Önkormányzati Hivatalnál látja el a belső ellenőrzési feladatot a megbízási szerződésben foglaltak szerint. A területi felosztás 2023. évben nem változott. Az egy belső ellenőr önállóan járt el, a belső ellenőrzési vezetői feladatokat is ellátva.

Horvátzsidányi Közös Önkormányzati Hivatalnál külső szakértőként 1 fő belső ellenőr, Szakácsné Gelencsér Gabriella látja el ezen feladatot.

A 2022. évben készített 2023. évi ellenőrzési terv a települések igényeit felmérve készült el. A munkaterv elkészítését a Képviselő-testület, Polgármester, Jegyző, Pénzügyi vezető javaslatai, valamint a belső ellenőrzés kapacitása határozta meg. Ennek eredményeként a képviselő testület a 89/2022. (12.14.) határozatával hagyta jóvá a 2023. évre vonatkozó ellenőrzési tervet.

Az éves ellenőrzési jelentés elkészítését és annak tartalmi követelményét az újra szabályozott, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011.(XII.31.) Korm. rendelet (továbbiakban: Bkr.) 48.§-a határozza meg.

A 2023. évről készített ellenőrzési jelentés készítésénél a Bkr. 48.§ előírásainak kifejtése, részletezése során, az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatóban foglaltak alkalmazásra kerültek.

Az említett változások azt eredményezték, hogy a költségvetési szerv vezetője felelős az éves ellenőrzési jelentés teljes körű elkészítéséért.

Az ellenőrzések végrehajtásáról készített éves ellenőrzési jelentés célja kettős:

Egyrészt átfogó képet adjon a hivatal keretében ellátott független ellenőrzési feladatellátás folyamatáról, valamint átfogó képet nyújtson a belső ellenőrzési rendszer működtetése során a helyi önkormányzatok, a kisebbségi önkormányzatok képviselő-testületei, az önkormányzati gazdasági társaságok vezetői részére a tárgyévben felügyeletük alá tartozó önálló és részben önálló költségvetési szerveknél, tevékenységeknél a belső ellenőrzés megszervezéséről.

Másrészt segítséget kíván nyújtani az önkormányzati költségvetési szervek vezetőinek, képviselő-testületeinek, önkormányzati gazdasági társaságok vezetőinek abban, hogy az éves ellenőrzési jelentésből nyert tájékoztatások alapján 2023. évben hogyan gondoskodtak az önkormányzatok jogszabályban előírt – költségvetési gazdálkodásra vonatkozó- a belső ellenőrzés során a belső ellenőr által tett megállapítások, javaslatok hasznosításáról, nyomon követéséről.

Az összefoglaló éves belső ellenőri jelentés a belső ellenőr adott évi tevékenységének önértékelésen alapuló bemutatását, a belső kontrollrendszer működésének értékelését, valamint az intézkedési tervek, megvalósulását tartalmazza.

I. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása önértékelés alapján

2023. évben 4 településen látott el a belső ellenőrzés feladatát, mindegyik település élt az ellenőrzés adta lehetőséggel, és beszámoltatással.

A belső ellenőrzéssel megbízott külső szakértő egy személyben látja el a belső ellenőri feladatokat, ezért azok felosztása nem lehetséges.

I.1. Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

I.1.1. A tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzések összesítése

A tervhez képest az ellenőrzések végrehajtása teljes egészében teljesült. Végre nem hajtott ellenőrzés nem volt.

A tervezett és végül rendelkezésre álló idő kapacitás között eltérés nem volt, mivel a végrehajtott ellenőrzések során olyan szükséges tevékenységek elvégzésére nem került sor *(ellenőrzési munkanapok megnövelése az ellenőrzött területen felmerült körülmények miatt, előterjesztések készítése, hivatalos szervnél megjelenés, egyeztetések, testületi ülések, bizottsági ülések, jegyzőkönyvek készítése)*, melyekkel a tervezéskor előre nem lehetett számolni.

Az év végi munkálatok a 2024. évi változásokra való felkészülés során pedig számos olyan tanácsadásra került sor, mely a rendelkezésre álló időt jelentősen lerövidítette.

A Horvátzsidányi Közös Önkormányzati Hivatal, valamint a Horvátzsidányi Község Önkormányzata tervezett és végrehajtott ellenőrzések az ellenőrzés típusa alapján:

Tervezett vizsgálatok száma a 2023 évi elfogadott munkaterv szerint	Ellenőrzés Típusa	Végrehajtott 2023. évi munkaterv szerint	Eltérés indoka
2	Szabályszerűségi ellenőrzés	2	-

Elvégzett ellenőrzések		
Tárgy	Cél	Módszer
Vadkárügyekkel kapcsolatos eljárás lefolytatásának ellenőrzése	A vadkárügyekkel kapcsolatos ügyek ellenőrzése a Közös Önkormányzati Hivatalnál, szabályozottság meglétének ellenőrzése, az eljárás a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően történik-e.	Szabályszerűségi ellenőrzés
Termőföldek adásvételével és haszonbérletével kapcsolatos eljárás ellenőrzése	Annak megállapítása, hogy a Közös Önkormányzati Hivatal termőföldek adásvételével és haszonbérletével kapcsolatos feladatellátása megfelel-e a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek.	Szabályszerűségi ellenőrzés

Az ellenőrzés során összefoglalóan az alábbi megállapítások és javaslatok megtételére került sor:

A részletes megállapításokat és javaslatokat az egyes ellenőrzési jelentések teljes terjedelemben tartalmazzák. Jelen táblázat összefoglalóan tartalmazza a legfontosabb megállapításokat és javaslatokat.

<i>Elvégzett ellenőrzések megállapításai és javaslatai</i>	
<i>Tárgy</i>	<i>Megállapítások és Javaslatok</i>
Vadkárügyekkel kapcsolatos eljárás lefolytatásának ellenőrzése	Megállapítást, hiányosságot nem talált az ellenőrzés.
Termőföldek adásvételével és haszonbérletével kapcsolatos eljárás ellenőrzése	Megállapítást, hiányosságot nem talált az ellenőrzés.

I.1.2. Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása

<i>Ellenőrzés tárgya</i>	<i>Ellenőrzés során tett megállapítás(ok)</i>	<i>Esettípus</i>	<i>Státusz</i>
Vadkárügyekkel kapcsolatos eljárás lefolytatásának ellenőrzése	A vizsgálat során olyan súlyos hiányosságok feltárására nem került sor, mely felelősségi kérdéseket vetett fel	Büntető, szabálysértési és kártérítési	Feljelentés nem történt
Termőföldek adásvételével és haszonbérletével kapcsolatos eljárás ellenőrzése	A vizsgálat során olyan súlyos hiányosságok feltárására nem került sor, mely felelősségi kérdéseket vetett fel	Büntető, szabálysértési és kártérítési	Feljelentés nem történt

I.1.3. Tárgyi és technikai feltételek, az ellenőrzéseket befolyásoló tényezők:

Az ellenőrzések végrehajtásához a tárgyi és technikai feltételek biztosítottak voltak.

Fentiek mellett voltak olyan pozitív és negatív tényezők, melyek 2023-ban a hatékonyabb és jobb feladatellátást biztosították. Ezek a következők:

1./Pozitív tényezők:

A belső ellenőr több szakmai konzultáción, továbbképzésen, képzésben vehetett részt.

A tevékenység pozitív és hangsúlyos megítélése erősen érezhető az egyes önkormányzatok vezetői részéről.

A Közös Hivatal a feladatellátást végző belső ellenőr számára olyan optimális feltételeket biztosított, mely alkalmas az elmélyültebb, hatékonyabb munkavégzésre, valamint az érintett települések dolgozóival való személyes, nyugodt, zavartalan egyeztetésre, tárgyalásra.

2./ Negatív tényezők:

A járványügyi vészhelyzet, valamint a háborús vészhelyzet jelentősen megnehezítette mind a Hivatal, mind a belső ellenőrzés munkáját. A fokozott biztonsági intézkedések az ellenőrzések lefolytatására is hatással volt.

I.2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása

A belső ellenőrzés funkcionális (feladatköri és szervezeti) függetlensége biztosított, az ellenőrzések tervezése, végrehajtása és a módszerek kiválasztása során a belső ellenőr önállóan jár el. Az ellenőrzések lefolytatásakor az ellenőr az ellenőrzés tárgyához kapcsolódó valamennyi ügyirathoz hozzáfért, összeférhetlenség nem merült fel.

A vizsgálatok végrehajtása során az ellenőrzöttekkel való együttműködés, a jelentések megállapításainak, javaslatainak elfogadottsága, a személyes tapasztalatok alapján jónak mondható. Belső ellenőrzést akadályozó tényező nem merült fel.

I.2.1. Az ellenőrzések nyilvántartása

A belső ellenőr az elvégzett belső ellenőrzésekről a Bkr. 22. és 50. § szerinti nyilvántartást vezetett, valamint gondoskodtak az ellenőrzési dokumentumok megőrzéséről, illetve a dokumentumok és adatok szabályszerű, biztonságos tárolásáról.

I.3. A tanácsadó tevékenység bemutatása

2023. évben a belső ellenőr folyamatosan végzett tanácsadói tevékenységet a feladatellátásával érintett területeken a napi munkafolyamatok vonatkozásában.

Tárgy	Eredmény
2023. évi jogszabályi változások magyarázata	Pénzügyi-irányítási és az operatív gazdálkodás területén egységesebb, bizonyosabb új szabályoknak megfelelő gyakorlatok alkalmazása.
Felkészülés a 2024. évi feladatellátások, új jogszabályi környezetben bekövetkező változásokra	Szakmai konferencián való részvétel dokumentumainak megosztása az érdeklődő szervezetek vezetőivel, a tapasztalt gyakorlati módszertani útmutatók átadása.

A leírtakon túl a bizottsági üléseken belső ellenőrhöz érkezett kérdések, szakmai tanácsok nem dokumentáltak a belső ellenőrnél, azok a Horvátzsidányi Közös Önkormányzati Hivatal titkárságán a jegyzőkönyvezett dokumentumok között megtalálhatóak.

II. A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján

II.1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok

Belső kontrollrendszer felépítésére, a FEUVE rendszer hatékonyabb működtetésére, jegyzői intézkedés vagy szabályzatba foglalás javaslata történt meg.

Az ellenőrzési jelentésben a belső ellenőr megtette észrevételeit, javaslatait a belső kontrollrendszer szabályos működésére vonatkozóan.

A belső kontrollrendszer, a kockázatok kezelése és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, amely azt a célt szolgálja, hogy megvalósuljanak a következő célok:

- a működés és gazdálkodás során a tevékenységeket szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan, eredményesen hajtás végre,
- az elszámolási kötelezettségeket teljesítsék, és
- védjék meg az erőforrásokat a veszteségektől, károktól és nem rendeltetésszerű használatától.

Az ellenőrzés során, a fentieket figyelembe véve az alábbi, kiemelt javaslatok kerültek meghatározásra:

- A szabályzatok aktualizálása a megváltozott jogszabályoknak megfelelően történjen meg.
- A gazdálkodási jogkörök gyakorlati alkalmazását a szabályoknak megfelelően alkalmazzák,
- A behajthatatlan követeléseket kezelni kell, kivezetésének lehetőségeit meg kell vizsgálni,
- A könyvelési hibából keletkező többletkönyveléseket rendezzék,
- A szállítói egyenlegeket pontosan egyeztessék,
- Folyamatosan hajtás végre a vezetői ellenőrzéseket,
- Az előnytelen szerződéseket szüntessék meg, keressék a módját az eltérő gazdaságosabb megoldásoknak,
- A céljellegű támogatásokat kizárólag pályázat útján ítélik oda, erről alkossanak helyi rendeletet, biztosítsák azok ellenőrzését,
- A térítési díjakat vonatkozásában a helyi rendeletet felül kell vizsgálni,
- A térítési díjakat szabályosan szedjék be.
- Nagyobb figyelmet fordítsanak a mérleg sorok analitikus alátámasztásának vizsgálatára
- A vagyon hasznosítására és védelmére kiemelten figyeljenek oda,
- A felügyelő bizottságok töltsék be jogszabályban foglalt szerepüket, működésüket előírás szerint végezzék.

II.2. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. Törvény 69.§-ban foglaltak alapján, a belső kontrollrendszer a kockázatok kezelése és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, melynek létrehozásáért, működtetéséért a költségvetési szerv vezetője felel.

A belső kontrollrendszer öt eleme:

- kontrollkörnyezet,
- kockázatkezelési rendszer,
- kontrolltevékenységek,
- információs és kommunikációs rendszer,
- nyomon követési rendszer (monitoring)

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályokat, amely alapján a szervezetek érvényesítik a feladataik ellátására szolgáló előirányzatokat, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

1. Kontrollkörnyezet:

A költségvetési szervek célkitűzéseinek hierarchikus rendjét, azaz a stratégiai célokat az Alapító Okirat, a 4 évre szóló ciklusprogram, a szervezeti felépítéseket a szervezeti és működési szabályzatok, valamint az ügyrendek (szabályozzák) tartalmazzák.

Az Alapító Okiratban foglaltakkal összhangban, a gazdasági programban megfogalmazott célkitűzések alapján az évenkénti munkaterv készítésével biztosított volt a célmeghatározás hierarchiájának felülről lefelé történő kiépítése.

A dolgozók számára meghatározott feladatokat, egyéni feladataikat a munkaköri leírások tartalmazzák. A humán erőforrás a feladatellátáshoz biztosított. A felügyeleti szervekkel a kialakított munkakapcsolat jónak minősíthető.

A szervezetek belső szabályzatokban rendezték a működéshez, gazdálkodáshoz kapcsolódó és pénzügyi kihatással járó, jogszabályokban nem szabályozott kérdéseket.

A célkitűzések teljesítésének mérésére:

- a folyamatba épített előzetes és utólagos és vezetői ellenőrzési rendszert,
- egyértelműen szabályozták a vezetői hatásköröket és felelősséget,
- alkalmazzák a vezetői elszámoltathatóság rendszerét.

A FEUVE rendszerén belül az Önkormányzat rendelkezik kockázatkezelési szabályzattal, szabálytalanságok kezelésének eljárásrendjével, és a tevékenységeket leszabályozó ellenőrzési nyomvonalakkal.

Hiányoznak a teljesítmények mérését biztosító indikátorok, az ellenőrzési pontokon az ellenőrzések ideje, elemző táblázatokat szabályozó és működtető rendszerek.

2. Kockázatkezelés:

Mint említettem egy-két költségvetési szerv rendelkezik kockázatkezelési szabályzattal, mely tartalmazza a kockázati célok, a kockázati elemek meghatározását, az alkalmazott kockázati elemek megnevezését, a kockázatok értékelésének módját, a kockázatok minősítésének rendjét.

A meglévő kockázatkezelési szabályzatok megfelelnek a jogszabályi előírásoknak.

A kockázatkezelési rendszer működését bizonyító dokumentációk azonban hiányoznak.

3. Kontrolltevékenységek:

A kontrolltevékenységek jelen vannak a szervezetek egészében, annak minden szintjén különböző intenzitással, gyakorisággal és mélységben. A belső ellenőrzési rendszer működtetését a külső szakértő bevonásával biztosítja az Önkormányzat.

A megelőző (preventív) kontrollok megfelelően, szigorúan és megbízhatóan működnek.

Ezek a kötelezettségvállalást, az utalványozást megelőző ellenjegyzést, amikor a költségvetési előirányzatokra, a kötelezettségvállalásokra, a szerződéskötésekre, valamint a hozzájuk kapcsolódó befizetésekre, a jogosulatlanul kifizetett összegek visszafizetésére vonatkozó pénzügyi döntéseket csak az előzetes pénzügyi engedélyezést végző jóváhagyása alapján lehet végrehajtani. A kontrolltevékenységek működése a 2023. évben végrehajtott vizsgálatoknál jelentős hiányosságokat nem tárt fel.

A feltáró (detektív) kontrollok a már bekövetkezett hibákat tárják fel, rámutatva a hiba, hiányosság előfordulásának tényén kívül a szervezetre gyakorolt már bekövetkezett hatásokra is. A kontrollok utólagosak. Ezen a területen igyekezett a belső ellenőrzés hatékony munkavégzéssel segíteni a vezetőket.

A már bekövetkezett nemkívánatos események kijavítása minden esetben helyrehozó (korrekciós) kontrollok szükségesek. A belső ellenőrzés a hibák, problémák jellegétől függően, a gyors helyreállítás érdekében gyakran nem kötelezte a szervezeteket intézkedési terv készítésére, amennyiben az azonnali helyreállítás biztosítható és elvégezhető volt.

Az, hogy mely tevékenységnek milyen kontroll típust célszerű alkalmazni, esetleg egyidejűleg többet is, a szervezetek, szervezeti egység vezetők szakmai és gyakorlati ismeretei, felelősen tett javaslatai határozzák meg.

4. Információ és kommunikáció:

Általában szabályozott a szervezeteken belüli információáramlások útja, módjai. Jellemző a szóbeli utasítások, szóbeli beszámoltatások, írásbeli információ átadások, valamint az informatikai rendszerek keretében működtetett információ mozgás, visszakereshetőség és visszacsatolás rendszerek működtetése.

A Polgármesteri Hivatal és a képviselők közötti információáramlás a Szervezeti és Működési Szabályzatban rögzített.

A vezetői információs rendszer részét képezi a napi postabontás, kötelezettségvállalási jog, kiadmányozási jog gyakorlása.

Jellemzően az információs és kommunikációs rendszerekről rövid vezetői utasításokkal rendelkeztek a szervezetek, átfogó teljes körű szabályozás nem készült el.

5. Monitoring:

A Polgármesteri Hivatalnál a belső kontrollrendszer monitoringja az önkormányzati adatszolgáltatásokban, a statisztikai adatszolgáltatásokban, a beszámolóknak az önkormányzatot érintő főbb adatok ismertetésével, elemzésével valósul meg.

Az önkormányzati szintű feladatellátásról, a kitűzött célok megvalósításáról a beszámolás, a tájékoztatás a képviselő-testület részére megtörtént.

Monitoring stratégiával a szervezetek nem rendelkeznek.

A tevékenységi célok megvalósításának nyomon követését a szokásos és begyakorolt, a működési folyamatokba épített mindennapi operatív ellenőrzések biztosítják.

A külső ellenőrzések megállapításait a vezetők figyelembe veszik.

Fejleszteni célszerű a belső jelentéstételi rendszer működtetését, a szükséges feltételek megteremtésével, a különböző területeken alkalmazandó, ugyanakkor egymással szinkronban lévő indikátorok kidolgozásával.

A monitoring stratégiai elveit támogatja a belső ellenőrzés azzal, hogy a korábbi pénzügyi kontrollok szabályos működésének ellenőrzése helyett fokozatosan a szervezetek kockázatkezelése, célirányos működésének gazdaságossága, hatékonysága és eredményessége, valamint a pénzügyi jelentések tartalmát, megbízhatóságát szolgáló kontrolltevékenységek vizsgálata, figyelemmel kísérése, tanácsadása kerül előtérbe.

III. Az intézkedési tervek megvalósítása

Az elvégzett vizsgálatok esetében írásbeli észrevételt az érintett vezetők nem tettek. Az ellenőrzési jelentések elfogadását követően intézkedési tervet nem kellett készíteni.

A javaslatok nyomon követése céljából utóellenőrzésre 2023. évben nem került sor. Az ellenőrzésekről a belső ellenőr megfelelő nyilvántartást vezet. 2023. évben a belső ellenőrzés nem élt büntető-, szabálysértési, és kártérítési javaslattal.

Továbbra is fontosnak itéli a belső ellenőrzés az előzetes tanácsadásokat, illetve a továbbképzéseken szerzett tapasztalatok továbbadását. Az ellenőrzések célja a jövőben is a hibák kijavítása, a folyamatok szabályszerű további működtetésére, az erőforrások hatékonyabb kihasználtságára irányult.

Horvátzsidány, 2024. március 21.

Szakácsné Gelencsér Gabriella
Szakácsné Gelencsér Gabriella
belső ellenőr

Ellenőrzés száma: 2023/2.

Belső ellenőrzési jelentés

A termőföldek adásvételével és haszonbérletével kapcsolatos eljárás ellenőrzése a Horvátzsidányi Közös Önkormányzati Hivatalnál

Az ellenőrzési programnak megfelelően a belső ellenőrzés elvégezte „A termőföldek adásvételével és haszonbérletével kapcsolatos eljárás ellenőrzését” Horvátzsidány Közös Önkormányzati Hivatalnál, amelyről az elkészült ellenőrzési jelentést ezúton megküldöm.

A vizsgálat célja: annak megállapítása, hogy a Közös Önkormányzati Hivatal termőföldek adásvételével és haszonbérletével kapcsolatos feladatellátása megfelel-e a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek.

A vizsgálat során felmértem és értékeltem: az önkormányzat által lefolytatott termőföldek adásvételével és haszonbérletével kapcsolatos eljárást, az eljáráshoz kapcsolódó dokumentációkkal együtt.

Az ellenőrzésre vonatkozó jogszabályi felhatalmazás megjelölése, egyéb háttér-információk

A Közös Hivatal termőföldek adásvételével és haszonbérletével kapcsolatos eljárását több törvény és kormányrendelet szabályozza. Ezek a következők:

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv.
- Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. tv
- Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) kormányrendelet
- A 4/2013.(I.11.) kormányrendelet az államháztartás számviteléről.
- A 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről.
- A 2013. évi CXXII. törvény a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvény
- A 2013. évi CCXII. törvény a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló törvény (továbbiakban Fétv.)
- A 2016. évi CL. törvény (továbbiakban Ákr.),

Szabályozottság

Termőföld adásvételi szerződés

A Földforgalmi törvény alapján termőföld a föld fekvésétől (belterület, külterület) függetlenül valamennyi olyan földrészlet, amely az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas, erdő és fásított terület művelési ágban van nyilvántartva, továbbá az olyan művelés alól kivett területként nyilvántartott földrészlet, amelyre az ingatlan-nyilvántartásban Országos Erdőállomány Adattárban erdőként nyilvántartott terület jogi jelleg van feljegyezve.

A termőföld tulajdonjogát magánszemélyként csak belföldi természetes személy és tagállami állampolgár szerezheti meg.

A földművesnek nem minősülő belföldi természetes személy és tagállami állampolgár akkor szerezheti meg a föld tulajdonjogát, ha a birtokában álló föld területnagysága a megszerezni kívánt föld területnagyságával együtt nem haladja meg az 1 hektárt, kivételt képez ez alól, ha a tulajdonjogot átruházó személy a közeli hozzátartozója.

A földműves a föld tulajdonjogát - a már tulajdonában és a hasznélvezetében lévő föld területnagyságának a beszámításával - 300 hektár mértékig szerezheti meg (földszerzési maximum).

A föld tulajdonjogát ajándékozás címén csak közeli hozzátartozó, bevett egyház, illetve annak belső egyházi jogi személye, önkormányzat, és az állam javára lehet átruházni.

A termőföld adásvételi szerződésben a vevőnek számos nyilatkozatot kell tennie:

- vállalnia kell, hogy a föld használatát másnak nem engedi át, azt maga használja, és ennek során eleget tesz a földhasznosítási kötelezettségének, továbbá vállalnia kell, hogy a földet a tulajdonszerzés időpontjától számított 5 évig más célra nem hasznosítja,
- nyilatkoznia kell arról, hogy nincs földhasználati díjtartozása,
- nyilatkozni kell arról, hogy vele szemben a szerzést megelőző 5 éven belül nem állapították meg, hogy a szerzési korlátozások megkerülésére irányuló jogügyletet kötött.

A termőföld adásvételi szerződést ügyvéd által ellenjegyzett okiratba szükséges foglalni és fontos, hogy a szerződés egy példányának úgynevezett biztonsági okmányon („zöld papír”) kell készülnie.

A Földforgalmi törvény számos személynek biztosít meghatározott sorrendben elővásárlási jogot, így például elővásárlási jog illeti meg az államot, a helyben lakó földművest, kert/szőlő eladása esetén azt a helyben lakó földművest, aki számára a tulajdonszerzés célja kertészeti tevékenység folytatásához szükséges terület biztosítása stb.

Nem áll fenn viszont elővásárlási jog például a közeli hozzátartozók közötti adásvétel vagy a tulajdonostársak közötti, a közös tulajdon megszüntetését eredményező adásvétel esetén.

Az elővásárlásra jogosultak az adásvételről hirdetmény útján értesülhetnek, mivel az adásvételi szerződést a szerződéskötést követő 8 napon belül be kell nyújtani a terület fekvése szerint illetékes jegyzőhöz, aki a szerződést a polgármesteri hivatal hirdetőtáblájára 60 napra kifüggeszti.

A 60 napos határidő lejárta után a jegyző az adásvételi szerződést megküldi a mezőgazdasági igazgatási szervnek (földhivatalnak) jóváhagyás céljából.

A helyi földbizottság állást foglal arról, hogy az adásvételi szerződés megfelel-e a birtokviszonyok átláthatóságára, a helyi gazdálkodói közösség érdekeinek érvényesítésére, a mezőgazdaságban a generációváltás elősegítésére stb. vonatkozó általános agrárpolitikai és földbirtok-politikai érdekeknek. Ennek során figyelembe veszi például, hogy a vételár arányban áll-e a föld forgalmi értékével vagy, hogy a vevő és közeli hozzátartozói tulajdonában, használatában a föld fekvése szerinti településen, vagy annak közigazgatási határától számított 20 km-es körzetén belül hány darab, mekkora térmértékű, művelési ágú és aranykorona értékű föld található és azok hol helyezkednek el.

Ha a folyamat eredményeképp a mezőgazdasági igazgatási szerv megadja a jóváhagyást, akkor záradékot vezet az adásvételi szerződésre, amely alapján bejegyzésre kerülhet a vevő tulajdonjoga.

Termőföld haszonbérleti szerződés

A haszonélvezet három fő jogcímen jöhet létre:

- (1) a törvény erejénél fogva (például ilyen az özvegyi haszonélvezet),
- (2) végintézkedéssel vagy pedig
- (3) a felek közötti szerződéssel.

Termőföld esetén (a törvényes öröklés speciális eseteit kivéve) csak a tulajdonos közeli hozzátartozói válhatnak haszonélvezővé, és ők is legfeljebb csak 20 évre, nem mellesleg a haszonélvezet mértéke egyébként beleszámít a 300 hektáros tulajdoni maximumba is. Termőföldnél az is korlátozva van, hogy a haszonélvezet fenntartása esetén eladni csak közeli hozzátartozó javára lehet. Haszonélvezet egyébként tulajdoni hányadra is alapítható, önmagában tehát nem kizáró ok az osztatlan közös tulajdon. A haszonélvezeti jog szerződéssel történő alapításához nem kell a földhivatal jóváhagyása és értelemszerűen az elővásárlási vagy előhaszonbérleti jogok sem érvényesülnek.

A tulajdonos személyének változása esetén (például a föld eladása vagy öröklése esetén) a haszonélvezet nem szűnik meg. Törlésre kerül viszont a haszonélvező halálakor és akkor is, ha arról a haszonélvező egyoldalúan lemond. Amennyiben a haszonélvezetet ajándékozási szerződéssel alapították, úgy az ajándékozó a későbbiek során nem vonhatja vissza a haszonélvezetet. De az ajándékozás során a szerződésben meghatározhatják azokat a visszavonási feltételeket, melyek bekövetkezése esetén azt az ajándékozó később akár egyoldalúan is megszüntetheti.

A termőföldek adásvételével és haszonbérletével kapcsolatos eljárás dokumentációjának ellenőrzése

A Horvátzsidányi Közös Önkormányzati Hivatalhoz 2022-ben 24 db termőföldek adásvételével, és 8 db haszonbérlettel kapcsolatos bejelentés érkezett.

A 2022. évi bejelentésekből véletlenszerűen kiválasztott adásvételi és haszonbérleti szerződések ellenőrzése során a törvényi előírások teljesülését, a határidők betartását vizsgáltam.

Az adásvételi, valamint a földhasználati szerződések során az iratanyag része a hivatali érkeztetéssel ellátott adásvételi vagy termőföld haszonbérleti szerződés, Vas Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály végzése a közzététel elrendeléséről, a közzétételi kérelem, a hirdetmény törzsadat, a hirdetmény elfogadó nyugta, a hirdetmény levételét igazoló nyugta, a Vas Megyei Kormányhivatal Szombathelyi Járási Hivatal Járási Földhivatal, valamint a haszonbérbeadó tájékoztatása a kifüggesztés levételéről.

Összefoglalás

A Horvátzsidányi Közös Önkormányzati Hivatal a termőföldek adásvételével és haszonbérletével kapcsolatos eljárása során a hatályos szabályoknak megfelelően járt el. Az eljárás során a szükséges dokumentáció rendelkezésre állt, a kifüggesztés levételéről az érintettek tájékoztatásra kerültek. Az ügyintézési határidőket az előírások szerint betartották.

(A belső ellenőrzés az értékelése alapján összesített véleményét öt kategória valamelyikébe sorolja be. Ezek megfelelő, korlátozottan megfelelő, gyenge, kritikus és elégtelen.)

Az ellenőrzés nyomán kialakított véleményünk a vizsgált területről, illetve folyamatokról összességében: **megfelelő**.

Az ellenőrzésben résztvevők:

- Horvátzsidány Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője
- Horvátzsidány Közös Önkormányzati Hivatal ügyintézője

Horvátzsidány, 2023. december 21.

Szakácsné Gelencsér Gabriella
 Szakácsné Gelencsér Gabriella
 Belső ellenőrzési vezető

Megismerési záradék

A jegyzőkönyv tartalmát megismertem, tudomásul veszem, megállapításaival egyetértek /részben értek egyet / nem értek egyet. Észrevételt nem kívánok / kívánok tenni. Elismerem, hogy jelen jegyzőkönyvből egy eredeti példányt átvettem.

Horvátzsidány, 2023. december 21.

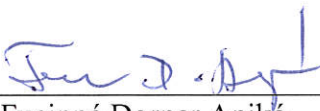
Fucinné Dorner Anikó
 Fucinné Dorner Anikó
 jegyző

TELJESSÉGI NYILATKOZAT

Alulírottak büntetőjogi felelősségünk tudatában kijelentjük, hogy a belső ellenőr számára átadott dokumentumok, legjobb tudásunk szerint, mindazon dokumentumok, nyomtatványok, adatok, információk, melyek szükségesek az adott állapot felméréséhez. Kijelentjük továbbá, hogy ezek a dokumentumok, adatok és információk megbízható, teljes körű információt tartalmaznak.

Horvátzsidány, 2023. december 21.

Fucinné Dorner Anikó
jegyző

Ellenőrzés száma: 2023/1.

Belső ellenőrzési jelentés

A vadkárügyekkel kapcsolatos eljárás lefolytatásának ellenőrzése a Horvátzsidányi Közös Önkormányzati Hivatalnál

Az ellenőrzési programnak megfelelően a belső ellenőrzés elvégezte „A vadkárügyekkel kapcsolatos eljárás lefolytatásának ellenőrzését” Horvátzsidány Közös Önkormányzati Hivatalnál, amelyről az elkészült ellenőrzési jelentést ezúton megküldöm.

A vizsgálat célja: annak megállapítása, hogy a vadkárügyekkel kapcsolatos eljárás a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően történik-e.

A vizsgálat során felmértem és értékeltem: az önkormányzat által lefolytatott vadkárügyekkel kapcsolatos eljárást, az eljáráshoz kapcsolódó dokumentációkkal együtt.

Az ellenőrzésre vonatkozó jogszabályi felhatalmazás megjelölése, egyéb háttér-információk

A Közös Hivatal vadkárügyekkel kapcsolatos eljárását több törvény és kormányrendelet szabályozza. Ezek a következők:

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv.
- Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. tv
- Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) kormányrendelet
- A 4/2013.(I.11.) kormányrendelet az államháztartás számviteléről.
- A 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről.
- Az 1996. évi LV. törvény a vadvédelemről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról.
- A 79/2004. (V.5.) FVM rendelet a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény végrehajtásának szabályairól
- A 2016. évi CL. törvény (továbbiakban Ákr.),

Szabályozottság

A vadkár megállapítása iránti eljárás során a jegyző feladatait a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény (továbbiakban Vtv.) tartalmazza, a vadkár meghatározását pedig a Vtv.-n túlmenően annak végrehajtási szabályairól szóló 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet (továbbiakban: rendelet) határozzák meg alábbiak szerint.

A Vtv. 75. § (2) bekezdése szerint vadkárnak minősül a gímszarvas, a dámszarvas, az őz, a vaddisznó, valamint a muflon által a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban, továbbá az őz, a mezei nyúl és a fácán által a szőlőben, a gyümölcsösben, a szántóföldön, az erdősítésben, valamint a csemetekertben okozott kár tíz százalékot (a továbbiakban: természetes önfenntartási érték) meghaladó része.

A természetes önfenntartási érték tehát nem tekinthető vadkárnak, károkozás esetén a kártérítés mértékénél ezt az arányt figyelembe kell venni.

A végrehajtási rendelet pontosítja a vadkár fogalmát. A rendelet 82. § (2) bekezdése szerint a mezőgazdaságban okozott vadkár a vad táplálkozása, taposása, túrása vagy törése következtében a szántóföldön, a gyümölcsösben és a szőlőben a mezőgazdasági kultúra terméskiesését előidéző károsítás.

Ebből az következik, hogy nem mindenfajta, csakis az olyan károsítás tartozik a fogalom alá, amely a mezőgazdasági kultúra terméskiesését okozza. A rendelet 82. § (3) bekezdése meghatározza azokat az időszakokat is, amikor a különböző típusú mezőgazdasági vadkárokat be lehet jelenti, igényelni (pl. őszi gabona: október 1. – július 31.; tavaszi gabona: április 1. – augusztus 31. stb.).

A rendeletben felsorolt mezőgazdasági kultúrákkal kapcsolatban a végrehajtási rendelet nem taxatív felsorolást tartalmaz. A mezőgazdasági kultúra lehet az állatok tartásához szükséges takarmány termesztése is, ami ökológiai szempontból is pozitív használatnak minősül. A vadászatra jogosult akkor is köteles a vadkár megtérítésére, ha az gyepeként, kaszálóként, illetve legelőként hasznosított szántó művelési ágba tartozó ingatlanon következett be.

A vadászatra jogosult a károk megelőzésének érdekében köteles megtenni bizonyos intézkedéseket a törvény értelmében, így köteles a földhasználók számára elérhető módon a vadkárral kapcsolatos ügyekben hivatalos kapcsolattartót megadni; a vad általi károkozás vagy a károkozás veszélyének észlelése esetén a földhasználóját haladéktalanul értesíteni; fokozott vadkárveszély esetén a vad riasztásáról gondoskodni, valamint a vadkárral veszélyeztetett területre megfelelő számú és típusú, a vadkár megelőzését vagy elhárítását szolgáló vadgazdálkodási berendezést elhelyezni; a szükséges mennyiségben és mértékben elterelő etetést végezni stb.

A kármegelőzéssel kapcsolatban a földhasználóját is terhelik ilyen kötelezettségek, azonban a vadkárokon túl a vadban okozott károk megelőzése érdekében is köteles megtenni bizonyos intézkedéseket. A földhasználója többek között köteles a vadkárokok, valamint a vadban okozott károk megelőzése érdekében a vadkár elhárításában, illetve csökkentésében a vadászatra jogosulttal egyeztetett és a károk elhárítására vagy csökkentésére alkalmas módon közreműködni; a károsodás vagy a károkozás veszélye esetén a vadászatra jogosultat haladéktalanul értesíteni és tájékoztatni; a vadállomány kíméletéről megfelelő eljárások alkalmazásával gondoskodni.

A Vtv. 81. § (1) bekezdése értelmében vadkár, vadászati kár, valamint vadban okozott kár (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: kár) megtérítése iránti igényt a kár bekövetkezésétől, illetve észlelésétől számított tizenöt napon belül írásban kell közölni a kárért felelős személlyel.

Ha e közléstől számított öt napon belül nem jön létre egyezség a kár megtérítéséről és a kártérítés mértékéről a felek között, akkor (ha nem közvetlenül a bírói utat választja) a károsult a jegyzőnél kérelmezheti az egyezség létrehozatalára irányuló kárfelmérési eljárás lefolytatását, ilyen esetben a jegyző három munkanapon belül szakértőt rendel ki.

A kárfelmérési eljárás során az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény szerinti eljárási szabályok az irányadóak a Vtv.-ben foglalt eltérésekkel.

A jegyző a szakértői vadkárfelmérési jegyzőkönyvben foglaltak alapján egyezség létrehozására tesz kísérletet a felek között a kár megtérítésére vonatkozóan. Ha az egyezség megfelel a jogszabályokban foglalt feltételeknek, az nem sérti a közérdeket, mások jogát vagy jogos érdekét, valamint tartalmazza a kötelezett kártérítésre vonatkozó kötelezettségvállalását, a felek által előlegezett eljárási költség felek általi viselését, a kártérítés (eljárási költség) összegét és pénznemét, a teljesítés módját és határidejét, a jegyző az egyezséget határozatba foglalja és jóváhagyja.

Abban az esetben azonban, ha a felek között nem jött létre egyezség vagy az nem hagyható jóvá, a jegyző az eljárást végzéssel megszünteti. Ilyenkor a károsult az eljárást megszüntető végzés véglegessé válásától számított harminc napon belül kérheti a bíróságtól kárának megtérítését, mely határidő elmulasztása jogvesztéssel jár.

A Vtv. szabályai alapján a jegyzőnek nem feladata, hogy a szakvélemény megvitatására a tárgyalás tartásán túlmenően további eljárási cselekményeket végezzen. Amennyiben a felek és – lehetőség szerint – a kirendelt szakértő személyes meghallgatásával megkísérelte az elkészült szakvélemény alapján egyezség létrehozását, és azt a felek nem fogadják el az egyeztető tárgyaláson, nem kérik másik szakértő kirendelését, a jegyzőnek további feladata nincsen, a felek jogvitájukat bírói út igénybevitelével folytathatják.

Az eljárás 2021. január 1-jétől illetékmentes.

A vadkár ügyekkel kapcsolatos eljárás dokumentációjának ellenőrzése

A Horvátzsidányi Közös Önkormányzati Hivatalhoz 2022-ben 1 db vadkárbejelentés érkezett. A bejelentés alapján a jegyző határidő betartásával határozatot hozott a vadkárbecslési eljárás lefolytatására. A határozat tartalmazza a szakértői közreműködő nevét, címét. A vadkár felméréséről jegyzőkönyv készült, amelyen mind a két fél elfogadta a szakértői véleményt. A két fél a vadkár rendezéséről egyezséget kötött, amelyet a jegyző határozatban rögzített.

Az eljárás lefolytatása során a törvényi előírások, határidők betartásra kerültek, a határozatok tartalmazzák a törvényi hivatkozásokat, amely alapján az eljárás lefolytatásra került.

Összefoglalás

A Horvátzsidányi Közös Önkormányzati Hivatal a vadkárügyekkel kapcsolatos eljárása során a hatályos szabályoknak megfelelően járt el. Az eljárás során a szükséges dokumentáció, valamint a határozathozatalhoz szükséges szakértői jegyzőkönyv a dokumentáció része. Az ügyintézési határidőket betartották.

(A belső ellenőrzés az értékelése alapján összesített véleményét öt kategória valamelyikébe sorolja be. Ezek megfelelő, korlátozottan megfelelő, gyenge, kritikus és elégtelen.)

Az ellenőrzés nyomán kialakított véleményünk a vizsgált területről, illetve folyamatokról összességében: **megfelelő.**

Az ellenőrzésben résztvevők:

- Horvátzsidány Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője
- Horvátzsidány Közös Önkormányzati Hivatal ügyintézője

Horvátzsidány, 2023. december 21.

Szakácsné Gelencsér Gabriella

Szakácsné Gelencsér Gabriella
Belső ellenőrzési vezető

Megismerési záradék

A jegyzőkönyv tartalmát megismertem, tudomásul veszem, megállapításaival egyetértek /részben értek egyet / nem értek egyet. Észrevételt nem kívánok / kívánok tenni. Elismerem, hogy jelen jegyzőkönyvből egy eredeti példányt átvettem.

Horvátzsidány, 2023. december 21.

Fucinné Dorner Anikó

Fucinné Dorner Anikó
jegyző

TELJESSÉGI NYILATKOZAT

Alulírottak büntetőjogi felelősségünk tudatában kijelentjük, hogy a belső ellenőr számára átadott dokumentumok, legjobb tudásunk szerint, mindazon dokumentumok, nyomtatványok, adatok, információk, melyek szükségesek az adott állapot felméréséhez. Kijelentjük továbbá, hogy ezek a dokumentumok, adatok és információk megbízható, teljes körű információt tartalmaznak.

Horvátzsidány, 2023. december 21.

Fucinné Dorner Anikó

Fucinné Dorner Anikó
jegyző